

Het Walcherse

Rode Kruis in de Tweede Wereldoorlog

150 jaar
hier om te helpen

Walcheren

Ter nagedachtenis aan alle vrijwilligers die tijdens de Tweede Wereldoorlog actief zijn geweest voor het Rode Kruis op Walcheren. Zij deden onder de meest moeilijke omstandigheden hun taak.

Enkele raakten daarbij (zwaar-) gewond.
Anderen zijn gefusilleerd, vermoord in een concentratiekamp of stierven door uitputting en oorlogsgeweld

In het bijzonder herdenken wij de twee leden Franciscus Braat en Wilhelmus Johannes Cornelisse.
Zij kwamen om het leven ondanks de bescherming van het Rode Kruis embleem.

In de operatiekamer van ziekenhuis Bethesda. Vanaf links ziet men dokter A. Staverman, verplegend personeel, dokter H.J. Jens en narcotiseur dr. Lacomblé, 29 augustus 1933. (foto: Gemeentearchief Vlissingen FA27160)

INLEIDING

Ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van het Rode Kruis - afdeling Walcheren wil de jubileumgroep een moment stilstaan bij de Tweede Wereldoorlog. Een zwarte bladzijde in de Nederlandse geschiedenis en haar inwoners. En niet alleen voor hen, ook in het bestaan van het Nederlandse Rode Kruis.

Via deze digitale nieuwsbrief 'In Memoriam' worden er een paar momenten uitgelicht. Want het is ondoenlijk om iedereen in beeld te brengen die een bijdrage heeft geleverd tijdens deze zware tijd. Het risico is dan zeker aanwezig dat er mensen worden vergeten terwijl zij wel hun plicht hebben vervuld. Want ook in de huidige tijd zijn er mensen die dag in dag uit hun werk doen, maar niet worden gezien. Toch zijn deze personen van essentieel belang voor een goede bedrijfsvoering.

Er is geen twijfel over mogelijk dat de vrijwilligers te maken kregen met keuzes waar wij ons geen beeld van kunnen vormen. Want hoe ga je van huis weg als je mensen gaat helpen terwijl je eigen stad onder vuur wordt genomen? Hoe groot is dan de angst om je familie te verlaten. En hoe bereid je je voor op een oorlog als lid van het Rode Kruis?

Zo wilde de Vlissingse afdeling op 3 september 1939 haar 25-jarig bestaan vieren op het badstrand met een grote oefening van de transportcolonne. Het machtsvertoon van Hitler twee dagen eerder in Polen is de reden ervan dat de oefening werd geschrapt. Ingehaald door de werkelijkheid.

Dat ons jubileumjaar nu samen valt met de herdenking '75 jaar Slag om de Schelde' is puur toeval. Immers, deze Slag begon in september 1944 en bevrijdde Walcheren. Het eiland dat zo zwaarbevochten is en dat vele mensenlevens heeft gekost. Tijdens het archiefwerk voor Frans Braat (zie verderop) heb ik onder meer gebruik gemaakt van het waardevolle document van de Rode Kruisarts, en tevens werkzaam in het ziekenhuis, dokter Jens. Hij heeft de oorlogsjaren van Vlissingen en het Vlissingse Rode Kruis nadien beschreven.

“wat er geschied is in de havenplaats Vlissingen tusschen 3 sept. 1939 en Augustus 1945 is niet te beschrijven, welke rampen er zich dien tijd op deze plaats hebben uitgestort zou een manuscript voor een dramatische film waardig zijn.”

Met de kennis van nu, een documentaire en een speelfilm over de 'Slag' in het vooruitzicht, is zijn inleiding, opgeschreven tussen december 1945 en maart 1946, zeer bijzonder!

Bianca van Duin
Lid van de Jubileumgroep,
Rode Kruis Walcheren 150 jaar

(PS gebruik de blauwe 'linkjes' in de nieuwsbrief voor meer informatie over het onderwerp.)

Het Rode Kruis krijgt in Zeeland voor het eerst een afdeling in Middelburg. Deze wordt opgericht op 12 juni 1869. Een jaar later volgt een comité in Vlissingen en enkele buiten Walcheren, maar die kunnen gezien worden als 'slapend'. Middelburg is door de cholera-epidemie in 1892 erg actief en heeft daarvoor zelfs een noodziekenhuisje gebouwd. Met het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog wordt er een beroep gedaan op de slapende comités en worden nieuwe opgericht. Zo heeft chirurg Staverman uit Vlissingen een beroep gedaan op mevrouw Jobse, lid van een EHBO-ploeg. In 1914 wordt het Rode Kruis in Vlissingen daadwerkelijk opgericht. Staverman en Jobse zijn daar nauw bij betrokken. Nederland is in de Eerste Wereldoorlog neutraal en de plaatselijke Rode Kruis afdelingen in Middelburg en Vlissingen bieden veel hulp bij de opvang van vluchtelingen. Pas als de oorlog in 1918 voorbij is komt mevrouw Jobse in de gelegenheid haar echte Rode Kruis diploma te behalen.

In de jaren daarna is het Rode Kruis op allerlei manieren actief. Zo worden er bloedtransfusiediensten opgezet. In Middelburg is in 1938 zelfs een benefiet voetbalwedstrijd georganiseerd tussen Middelburg I en Sparta I. De opbrengst is bestemd voor de bloedtransfusiedienst, maar helaas valt deze tegen door gebrek aan publiek. Ondertussen heeft Veere (opgericht in 1932 en per 1940 samengevoegd bij Middelburg) een Rode Kruis afdeling gekregen. Net als in Oost- en West-Souburg/Ritthem (8 oktober 1935) en Koudekerke (1 oktober 1936) die onafhankelijk zijn van elkaar. Uiteraard is het belangrijk bij de afdelingen dat er wordt geoefend. Er zijn lesavonden, oefenavonden en er worden wedstrijden georganiseerd om te kijken welk team het beste is. Het Rode Kruis is ook aanwezig bij evenementen en heeft zelfs in Vlissingen een eigen locatie op het strand.

Groep Rode Kruis medewerkers tijdens een oefening. (foto: gemeentearchief Vlissingen PA3847)

Een van de leden die bij de Vlissingse transportcolonne werkzaam is, is de Joodse Max Peereboom. Een fervent filmer.¹ Hij heeft ook het Vlissingse Rode Kruis vastgelegd in een filmpje van ruim 18 minuten! Het geeft een bijzondere kijk op het landschap én het werk van het Rode Kruis van voor de oorlog.

<http://www.amateurfilmplatform.nl/tentoonstellingen/joods-amateurfilmer-max-peereboom-1911-1942>

¹ <https://www.joodsamsterdam.nl/max-peereboom/>

Groep Rode Kruis medewerkers. Links achter de tafel zit mevrouw Jobse, rechts van haar Max Peereboom. (foto: Gemeentearchief Vlissingen PA3848)

In 1939 viert de afdeling Vlissingen haar 25-jarig bestaan. De voorbereidingen voor de grote oefening op 3 september zijn in volle gang, *“en dan zal een schip vanuit zee de gewonden aan het badstrand brengen, waarbij de diverse ploegen hun hulp zullen geven bij de ontschepping en bij het vervoer enz. enz.”* Dit is het oorspronkelijke plan voor de oefening van de transportcolonne. Deze wordt afgelast en er komt een extra bestuursvergadering. Belangrijkste taak nu is het werven van nieuwe vrijwilligers en de bestaande transportcolonne uit te breiden. Alles wordt uit de kast getrokken om dit te realiseren. Er is erg veel belangstelling voor de bijeenkomst op 5 september 1939 in de zaal van de Oude Vriendschap in Vlissingen. De kas wordt op deze avond goed aangevuld want de omzet van de koek en dranken is nog nooit zo hoog geweest.

Vanwege de overweldigende belangstelling zijn de aanwezigen gesplitst in twee groepen. De al opgeleide cursisten en de niet-cursisten. De laatste groep wordt opgeleid tot nieuwe Rode Kruis helpers, de bestaande groep verder getraind. Oefenen en nog eens oefenen. Er worden gasverkenner opgeleid en krijgt men uitleg over gasmaskers. Hierbij krijgen ze ondersteuning van de marine. Verder leren de vrijwilligers marcheren en moeten ze zware opdrachten uitvoeren tijdens de oefeningen. Op allerlei manieren krijgen ze hulp aangeboden. Onder meer van het Rode Kruis uit Dordrecht en Rotterdam. De oefenmomenten zijn op de maandagavond en zaterdagmiddag. Door de grote belangstelling is er wel een tekort aan kleding.

Briefhoofd Transportcolonne van 10 mei 1940. (Zeeuws Archief, Rode Kruis inv.nr. 213-23)

Wanneer in mei 1940 de oorlog definitief zijn intrede heeft gedaan wordt het Rode Kruis in Vlissingen als eerste geconfronteerd met (dodelijke-) slachtoffers. Zo zinkt op 12 mei het s.s. Luctor et Emergo in de haven van Vlissingen door Duitse bommenwerpers. Het schip is van de Provinciale Stoombootdiensten in Zeeland en voorzien van Rode Kruis tekens. De zeven bemanningsleden zijn in dienst van de PSD en komen om, net als enkele mensen die hier hun toevlucht zoeken.

<https://www.psdnet.nl/stoomboot-luctor-et-emergo/>

Dokter Jens is, wanneer het schip wordt gelicht, betrokken bij de identificatie. Hij vervult tijdens de bezetting een belangrijke taak bij de hulpverlening, o.a. als hoofd van de transportcolonne, en houdt hiervan een dagboek bij. Dit heeft hij op verzoek na de oorlog verder uitgewerkt. De plaatselijke afdelingen werken op verschillende momenten met elkaar. Bij de evacuatie op 14 mei van Vlissingers naar Koudekerke werken deze twee afdelingen samen met het Groene Kruis. Archieven schrijven over 5000 tot 7000 mensen die opgevangen moeten worden in het kleine Koudekerke. Middelburg wordt op 17 mei zwaar getroffen door oorlogsgeweld. Veel mensen hebben dan al wel de stad verlaten naar elders op Walcheren, maar er is nog genoeg werk in de stad. De Middelburgse afdeling werkt samen met die van Oost- en West-Souburg/Ritthem. In Middelburg is noodopvang aanwezig. Er is een vrouwenarts beschikbaar, net als een kraamafdeling. Andere slachtoffers worden naar Domburg gebracht. In de badplaats zijn door burgemeester Tuyll van Serooskerke en wethouder Elout noodopvanglocaties geregeld. Hier is plaats voor de geneeskundige staf, geesteszieken, zwangere vrouwen en pas bevallen vrouwen. De vier tijdelijke locaties tussen 17 mei en 27 mei zijn: Hotel 't Schuttershof, Hotel L' Europe, Villa Duinoord en Villa Hoogduin. Na tien dagen zijn de locaties weer in handen van de eigenaren. Alles is dan inmiddels samengevoegd in Zeehospitium Zonneveld en Kasteel Westhove. Voor enkele getroffen en uit Arnemuiden is er opvang geregeld in Kleverskerke.

Op 17 en 18 mei zijn de transportcolonnes op heel Walcheren continu in de weer geweest. Denk aan de verzorging van gewonden of het overbrengen van patiënten naar andere locaties. In de nacht van de 18^e mei doet zich nog een incident voor bij de transportcolonne. Een auto van het Rode Kruis is onderweg met gewonden als ze in het holst van de nacht worden tegen gehouden door Franse soldaten. De auto willen ze inzetten als transportmiddel en moet munitie meenemen naar Vlissingen.

(Zeeuws Archief, Rode Kruis inv.nr. 213 - 23)

Dit korte relaas geeft maar een fractie weer van de eerste dagen onder het bewind van de Duitse bezetter. Ondanks de oorlogsomstandigheden gaan nadien de oefenavonden bij de plaatselijke afdelingen gewoon door. Nieuwe vrijwilligers melden zich aan, worden opgeleid en behaalde diploma's uitgereikt. Er zijn verschillende wedstrijden en de gewonnen prijzen worden toegekend. Niet verschenen leden geroyeerd, jubilarissen gehuldigd en kascontroles uitgevoerd. Het nodige aan verbandmiddelen ingekocht en de tekorten aangevuld. Materialen zijn onder andere vette watten, snelverbanden, brandwindsels, hydrofiel gaasjes, hecht- en wondpleisters en Engels pluksel.

Oefening van het Rode Kruis Vlissingen en andere Walcherse afdelingen bij buitenplaats het Moesbosch in Koudekerke, augustus 1944. (foto: Gemeentearchief Vlissingen; Foto Dert FA 45489)

Groepsfoto gemaakt tijdens de oefening bij buitenplaats Moesbosch in Koudekerke. (foto: Gemeentearchief Vlissingen; Foto Dert FA 45477)

Wel komt er een andere taak van hulpverlening bij. Inlichtingen verstrekken over gewonden of omgekomen soldaten. Ook die met een Duitse nationaliteit. Franse soldaten worden opgegraven, 'gekist' en herbegraven voornamelijk in Domburg. Aangespoelde lijken (veelal Engelse piloten) geborgen en geïdentificeerd. Uiterlijke kenmerken, gebitsgegevens, de kleuren

van de kleding of merktekens van kledingstukken staan allemaal genoteerd. Gesneuvelde Engelsen piloten worden in Vlissingen begraven. Het afdelingsbestuur van het Rode Kruis is bij elke begrafenis aanwezig. De bezetter stelt al dit ceremonieel in 1942 niet meer op prijs. Nadien is het voor het Rode Kruis verboden om nog aanwezig te zijn bij dit soort begrafeningen.

"Far from his country, died in his Majesty's and country's service, we have buried an English Air Force Officer. In his most powerfull years he has given the best he had, namely his life, for the sake of his country. The persons, who lost him, have, no doubt, by this a serious shadow on their lives. May they find comfort in the thought that he has done his duty to the very last. We hope, the Dutch earth will softly rest on him and I bring you, in the name of the Dutch Red Cross, a last farewell. May God bless him! Rest in peace!"

De transportcolonne van het Vlissingse Rode Kruis krijgt op 15 augustus 1943 zelf te maken met grote persoonlijke verliezen. Op deze dag wordt Vlissingen getroffen door een groot bombardement. Het zijn verschrikkelijke uren in de havenstad want er zijn veel doden te betreuren waaronder leden van de transportcolonne. J.H. (Anna) Leijdekkers en Ch. J. (Charles) Ardewijn zijn verloofden van elkaar, maar sterven op afzonderlijke locaties van elkaar.²

Vijf dagen later vallen er weer bommen op de stad en hierbij komt Abraham (Bram) Roelse om het leven bij de brandweerkazerne in de Van Dishoeckstraat. Hij is wel lid van het Rode Kruis, maar zijn werk bij de brandweer gaat voor op het werk van het Rode Kruis. Overigens werken de mannen van de brandweer intensief samen met het Vlissingse Rode Kruis en kan er eveneens een beroep gedaan worden op de Lucht Beschermingsdienst van scheepswerf De Schelde. De naam van Abraham Roelse is terug te vinden op een plaquette bij de Vlissingse brandweer.

https://www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten/monumenten_zoeken/oorlogsmonument/2636

(ZB, Krantenbank Zeeland, Provinciale Zeeuwsche Courant 19 augustus 1943 p.4)

Als het lijkt dat de oorlog op donderdag 5 september 1944 ten einde is breekt er voor de Nederlandse bevolking een aantal verwarrende uren aan. De vurige hoop op een spoedige

²https://www.gemeentearchiefvlissingen.nl/fileadmin/_migrated/content_uploads/Burgerslachtoffers_Vlissingen_alfabetisch_2013.pdf

bevrijding is van korte duur. Een maand later wordt Walcheren grotendeels onder water gezet. Westkapelle wordt door een groot bombardement op 3 oktober 1944 zwaar getroffen. Het is een gitzwarte dag in het dijkwerkersdorp. Veel inwoners vinden de dood in molen 'De Roos' waar ze dachten daar een veilig onderkomen te vinden. Er wordt vanuit de bevolking een beroep gedaan op het Middelburgse Rode Kruis om te komen helpen. Zij krijgen daarbij hulp van de collega's uit Koudekerke. Ze zorgen niet alleen voor de gewonden, maar ook bij het bergen en het identificeren van de slachtoffers.

Er is veel leed onder de Walcherse bevolking mede door de inundatie die nodig is om de bezetter te verdrijven. Na Westkapelle zijn de dijken bij Vlissingen en Veere aan de beurt om gebombardeerd te worden. Ieder dorp, stad of persoon heeft zijn eigen leed. Alle verhalen zijn schrijnend en kunnen niet met elkaar vergeleken worden. Achter ieder verhaal zit groot verdriet en staat op zichzelf.

Souburg, evacuatie door medewerkers van het Rode Kruis in oktober 1944 tijdens de inundatie. (foto: Gemeentearchief Vlissingen FA43723)

Transportcolonnen werken volop samen met de plaatselijke brandweercorpsen want de mensen moeten nu naar droger gelegen plekken gebracht worden. Tussen Ritthem en Oost-Souburg ontstaat een boottienst. Heel wat andere hulp dan het eens per maand bezoeken van gevangenen in de kampen van Oost-Souburg of het ondersteunen van vrouwen van geïnterneerde

krijgsgevangen. Inmiddels is de strijd opgelaaide en vooral bij de Sloedam zijn de gevechten hevig. Arnemuiden heeft er zijn handen vol aan. Het vissersdorp krijgt een veldhospitaal en de status van Rode Kruis dorp. Hier worden veel gewonden soldaten naar toe gebracht, bijgestaan door Duitse artsen en een Zwitserse arts, maar ook verplegers van het Rode Kruis.³ De bevolking van Arnemuiden heeft het zwaar te verduren en er komen tientallen inwoners om het leven.

<https://www.zeeuwseankers.nl/verhaal/arnemuiden-lazaret-in-1944>

Een andere mogelijkheid is om de gewonden voor verdere behandeling naar elders te verschepen. Vanuit Arnemuiden worden ze eerst overgebracht naar Middelburg en gaan dan verder per schip over de Oosterschelde naar Dordrecht. Als lid van de Middelburgse transportcolonne is Wim Cornelisse een van de verzorgenden. Hij zal meevaren naar Dordrecht met een Duits hospitaalschip van het Rode Kruis en komt Cornelisse in dienst van het Duitse Rode Kruis.⁴

Deze foto is vermoedelijk gemaakt tijdens de laatste tocht van het hospitaalschip de Generaal ten Hove. (*Schimmelpennigh, fotoarchief Rode Kruis Den Haag*)

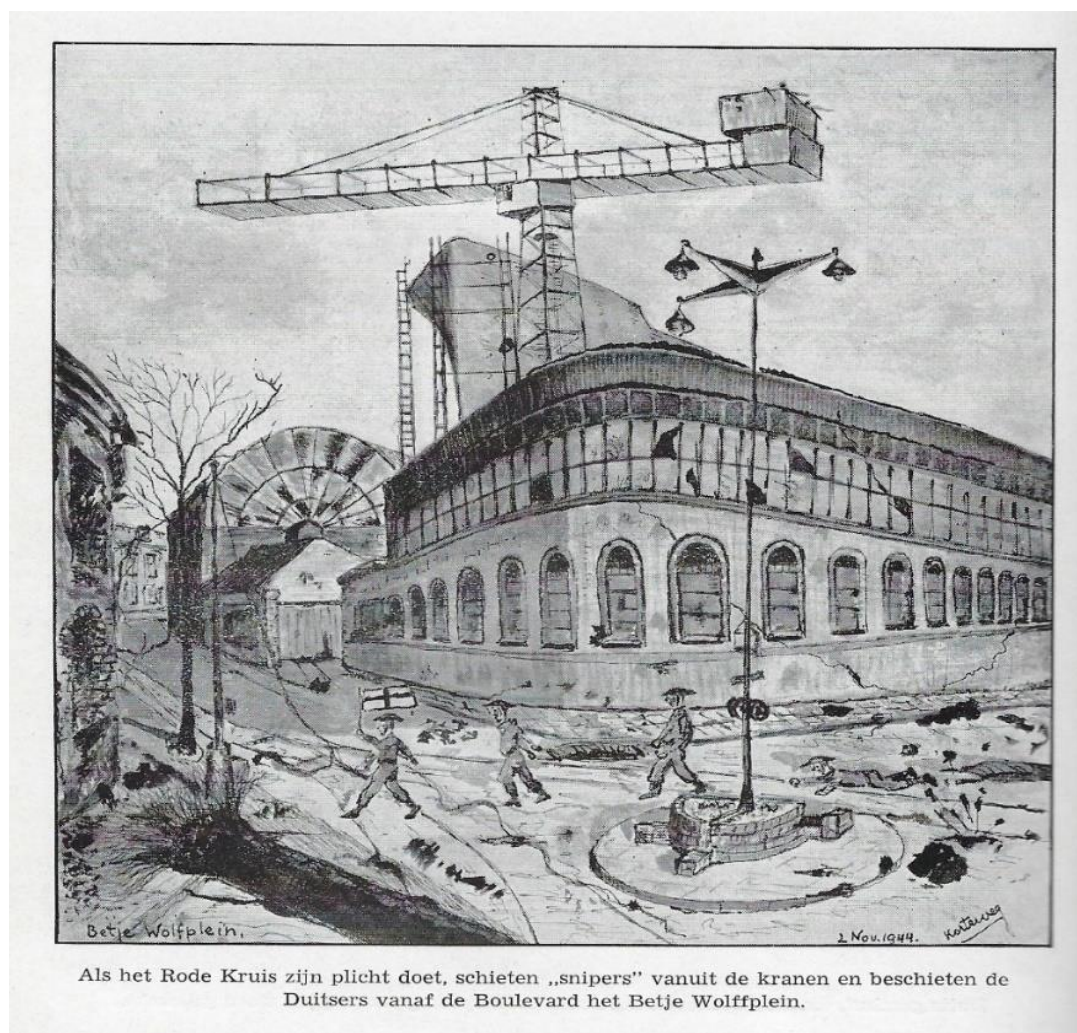
De overtochten blijken niet geheel zonder gevaar te zijn. Zo is juist begin oktober vanuit Rotterdam het hospitaalschip 'Generaal ten Hove' van het Nederlandse Rode Kruis vertrokken richting Walcheren om hulp te verlenen aan zieken en kwetsbare ouderen tijdens de inundatie. Het schip is voorzien van geschilderde rode kruisen. Ter hoogte van Zijpe zien ze dat er een bombardement plaatsvindt op een Duits Rode Kruisschip dat enkele kilometers voor hen uit vaart. Een half uur later is de Generaal ten Hove ter hoogte van de haveningang van Zierikzee zelf het doelwit. Uit het niets zijn daar ineens drie jachtbommenwerpers van de Engelse Luchtmacht. Ze nemen zonder enige waarschuwing het schip onder vuur. Een daarvan is een voltreffer in het achterste gedeelte van de ziekenzaal. De ravage is compleet. Er zijn doden en gewonden betreuren. Ondertussen brengt de begeleidende sleper van het schip de bemanning, de gewonden en de doden naar Zierikzee terwijl de Generaal ten Hove naar de bodem van de Oosterschelde zinkt.

³ <http://www.arnehistorie.com/Artikelen-Tweede-Wereldoorlog-ak/arnemuiden-in-oorlogstijd.html>

⁴ Zeeuws Archief, Rode Kruis inv.nr. 213-23

In Vlissingen breekt er op de 1^e november een heftige strijd los. De geallieerden zetten voet aan wal, net naast de Oranjemolen, om de stad te bevrijden. Een deel van Vlissingen is dan al wel verlaten. Toch zijn er nog genoeg inwoners aanwezig die hulp nodig hebben. Een groot deel van deze is zorg is dan toevertrouwd aan mevrouw Jobse. In de kranen van De Schelde zitten scherpshutters. Helpers van het Rode Kruis steken met gevaar voor eigen leven, ter hoogte van bakkerij Speckens, het Betje Wolfplein over. Ze zijn zichtbaar aan hun uniformen met witte helmen en dragen tijdens het oversteken een vlag. In het begin stoppen ze nog met schieten wanneer ze het kruispunt overgaan. Later is daar niks meer van te merken en gaan de beschietingen in alle hevigheid door.

Frans Braat moet op deze ochtend een belangrijke boodschap van de Engelsen overbrengen naar de Rode Kruis helpers in het ziekenhuis aan de Van Dishoeckstraat. Hij kiest er voor om niet over het Betje Wolfplein te gaan. Hij gaat net als twee anderen, die hem voorgingen, door de poort van de Koninklijke Maatschappij De Schelde in de Vrijgang. Frans wordt dan vlak bij het ziekenhuis dodelijk getroffen door een granaatscherf die dwars door zijn helm heen gaat. Hij sterft op 19-jarige leeftijd en maakt de bevrijding van Vlissingen op 3 november niet meer mee. Dokter Hendrikus Johannes Jens doet op 13 november aangifte van zijn dood bij de burgerlijke stand van de gemeente Vlissingen. Frans is niet de enige die op deze dag wordt opgenomen in het overlijdensregister. In plaats van een lijkdienaar is nu dokter Jens de aangever. Voor maar liefst vierentwintig andere burgerslachtoffers is hij eveneens de aangever. En dat is nog niet eens het totaal van wat in Vlissingen is omgekomen tijdens de bevrijding.

Als het Rode Kruis zijn plicht doet, schieten „snipers” vanuit de kranen en beschieten de Duitsers vanaf de Boulevard het Betje Wolffplein.

(Afbeelding: Oorlog aan de Scheldemond, A. Korteweg, blz. 77)

(foto is beschikbaar gesteld door de familie Braat)

Frans Braat krijgt in Vlissingen eerst een tijdelijk graf. Nadien wordt hij herbegraven op het Rooms Katholieke deel van de Noorderbegraafplaats van Vlissingen. Op zijn grafsteen staat dan vermeld:

*Hier rust
FRANS BRAAT
geb. 27 oct. 1925
gevallen bij
het uitoefenen van
zijn roode kruis plicht
op 1 november 1944
te Vlissingen*

Op 11 mei 1983 is hij herbegraven op het Nationaal Ereveld in Loenen. Dit is door Prinses Wilhelmina geopend op 18 oktober 1949. Inmiddels liggen hier nu bijna 4.000 Nederlanders begraven.

<https://oorlogsgravenstichting.nl/persoon/19212/franciscus-braat>

Op 9 december 1944 overlijdt elektricien Wim Cornelisse op 21-jarige leeftijd aan de gevolgen van een bombardement op een hospitaalschip van het Duitse Rode Kruis. De familie ontvangt pas op 22 mei 1945 het droevige bericht over hun zoon, broeder, behuwdbroeder, oom en verloofde.

(ZB, Krantenbank Zeeland, Provinciale
Zeeuwsche Courant 13 september 1947 p.6)

Dinsdag 16 september 1947 is Wilhelmus Johannes Cornelisse herbegraven op de Rooms Katholieke begraafplaats van Middelburg. Nu heet dit gedeelte van de Seisweg Walcherseweg. De naam van Wilhelmus Johannes Cornelisse komt voor op de plaquette bij de Koninklijke Maatschappij De Schelde in Vlissingen. Hier herdenkt de werkgever zijn oorlogsgevallenen.

<https://tracesofwar.nl/sights/616/Monument-Koninklijke-Maatschappij-de-Schelde.htm>

Het hospitaalschip van het Nederlandse Rode Kruis dat Walcheren na de inundatie nooit heeft bereikt, de 'Generaal ten Hove', is in 2009 terug gevonden in de Oosterschelde. De ontdekking blijkt een toevallige vondst te zijn. Wrak Duik Stichting de Roompot (WDSR de Roompot) heeft op 28 maart 2010 een uitgebreid rapport gepubliceerd over het schip. Dit is bijzonder interessant en leest je het in één adem uit!

<http://www.wdsr.nl/wp-content/uploads/001-publicatie-generaal-ten-hove-versie-1.2.pdf>

Geen interesse om te lezen? Kijk dan eens naar de twee filmpjes die erover zijn gemaakt.

Item RTL Nieuws: <https://vimeo.com/12750612>

Onderwaterbeelden: <https://vimeo.com/7459626>

RODE KRUIS-WERKERS IN MIDDELBURG ONDERSCHIEDEN

Vijfhonderd bewoners van Walcheren ontvingen
het Herinneringskruis 1940—1945.

Telegram van gelukwens
aan beschermvrouwe.

Vijfhonderd Walcherse Rode Kruiswerkers, die in de periode van 9 Mei 1940 tot 3 September 1945 daadwerkelijk in enigerlei functie goed werk hebben verricht en mensen die hoewel niet optredend in Rode Kruisverband — in hetzelfde tijdvak in de geest van het Rode Kruis hebben gehandeld, zijn Maandagavond tijdens twee speciale bijeenkomsten in „De Vergoeding“ te Middelburg onderscheiden met het Herinneringskruis 1940-1945.

Deze bijeenkomsten stonden onder leiding van de kringcommissaris van het Ned. Rode Kruis, de heer G. Sissingh, die tot de aanwezigen zeide: „Gij hebt allen, ieder op eigen plaats en op eigen wijze, meegedragen aan de taak van het Rode Kruis ten uitvoer te brengen. Het herinneringskruis kunt U dan ook met ere op Uw uniform dragen. In de oorlogsjaren was er ontzettend veel hulp nodig en er is ontzettend veel hulp geboden. De Zeeuwse bevolking is U daarvoor dankbaar. De Rode Kruis-taak is echter nog niet beëindigd; laat daarom deze onderscheiding een aansporing zijn voort te gaan.“ Op voorstel van de kringcommissaris werd vervolgens besloten de beschermvrouwe van het Ned. Rode Kruis het volgende telegram te zenden: „Bezitters van herinneringskruis 1940—1945 in Zeeland wensden Uwe Majesteit van harte geluk met Uw verjaardag en spreken de wens uit, dat U nog vele jaren beschermvrouwe zal mogen zijn.“ De wrd.-kringscom. mr. J. A. Heyse, spelde hierna de medailles op de borst van de onderscheiden werkers. De heer Sissingh prees de arbeid van de afdelingen en memoreerde de prachtige samenwerking met brandweer, Sociale Zaken, E.H.B.O., enz. Tot slot werden twee coupletten van het Wilhelmus gezongen en werd een dierover hoera op H.M. de Koningin uitgebracht.

AFDELING MIDDELBURG.

Wij laten hier de namen van de onderscheiden personen volgen:
Posthuus: W. Cornelisse, Gasthuis: Middelburgs Politiekorps. Mr. J. M. Pilaar, mevr. M. A. Bouwmeester, mevr. W. C. den Hollander-Roseboom, mevr. Rietveld-van Ingen, W. Fekema, de heren v. d. Graaf, W. P. F. Jansen, S. Pauze, Th. A. de Ruyter, P. J. Steijnen, W. J. Verdaasdonk, J. de Voogd, J. A. de Vos, mevr. J. Grool-Heyne, G. Buddé, mevr. A. Blokkeel, mevr. A. M. Coppolles, mevr. J. Jacobsse, mevr. N. de Looft, mevr. S. Provoost, A. Roose, dr. A. M. Leunmans, de heren Baasie, v. d. Berge, Boddijl, A. Dobbelaar, P. C. Geidde, J. S. Maljaars, Mulle, Orel, J. C. Pauw, P. Pieterse, Sturm, A. de Vos, P. C. Visser, Willemboerde, mevr. B. Rietveld, P. Mieras, C. Rozemond, mevr. v. Wilk, B. Volmer, M. Schol, mevr. Kraak-Bax, mevr. S. v. Sluis, mevr. de Jonge-Sasman, mevr. v. d. Pas,

mevr. Grool-Verkley, mevr. v. Kleef, L. A. Annot, mevr. de Ridder, A. L. C. Rentin, C. A. Polderman, F. Nieuwenhuysen, dr. J. C. B. Simons, G. I. A. Teerlink, A. S. Cornelisse, P. Kentin, M. Kraak, mevr. Kentin-Koster, K. Grool, mevr. v. Visvliet, mevr. Schout-Schoe, M. v. d. Berge, mevr. Bos, W. Polderman, mevr. v. Roeyen, J. Boogaard, J. Helmich, mevr. Westveer, J. Bruggeman, mevr. Leynse, mevr. v. Beveren, A. Koster, J. Poppe, C. Cornelisse, K. W. Snoop, mevr. Verdaasdonk, mevr. Geuse, mevr. Peene, mevr. Start, mevr. Willeman, J. Hubregtse, mevr. v. Roeyen, mevr. v. d. Voorde, mevr. de Boks, A. C. v. Dallen, J. Hamelink, mevr. A. M. Boone, R. Meursinghe Reijnders, J. de Voogd, N. C. v. Oost.

AFDELING VLISSINGEN.

Posthuus: W. Heybrechtse, F. Braai, de heer Suurmond (Sociale Zaken), Vlissingens Brandweerkorps, afd. Vlissingen Ned. Ver. E.H.B.O.; dr. H. J. Jans, R. J. Klijn, P. B. Meijers, J. C. v. Scheven, mevr. L. J. Jobse, Chr. Kokelaar, mevr. Castelen, B. d. Nooyer, mevr. Koolwijk, mevr. v. Gelderen-van Kempen, P. J. Castelen, J. P. v. d. Velde, W. Schouten de Jel, P. de Smit, A. Kooger, C. K. Koningsstein, P. v. d. Hof, A. C. v. Malland, J. M. Lammann, P. de Kok, de heer Phillips, mevr. Meeskerk, mevr. Dekker, mevr. Corbin, mevr. A. Vader, mevr. Gunther-de Wolf, mevr. Lankema, mevr. Hilbert, H. B. Snoop, M. Volkers, J. Davidse, M. C. Koets, C. A. v. Woolderen, mevr. Jans-Bachold, N. C. J. v. Delft, J. W. Luwema, J. C. Janssen, L. Lippens, A. H. Kuyt, H. C. v. Pamelan, dr. M. Schreuder, mevr. J. C. Westing-Prins, J. Ardewijn, mevr. Bouda, W. Wolf, P. Drever, mevr. v. Kalkeren, mevr. Leydekker, mevr. Sanderse-de Wolf, J. Walther, A. Praam, P. Nagtegaal, B. Kokelaar, mevr. J. B. Sissingh-Eerland.

AFDELING SOUBURG.

F. Leenhouts, J. S. Bloos, A. F. Walraven, Ph. A. v. d. Velde, mevr. J. J. Leenhouts-van Tatenhoven, dr. J. C. Huyman, S. Prins, J. H. Vink, A. M. J. de Kerk, A. Overbeek, P. Meyers, K. Schout, G. Heyman, J. Vos, P. B. v. Belzen, Zr. Meijers, J. Krilger, mevr. M. J. Ch. Verschuys, M. M. v. Gemert-de Hulin, mevr. A. P. Abrahamson, mevr. C. P. v. d. Meer, mevr. L. de Kok, mevr. Brasser, mevr. A. H. Stip, mevr. M. Suurmond, mevr. A. Landmeter, mevr. J. J. Feeters, P. Vink, W. Wit, A. Spijkersboer, H. Roos, A. Strubbe, A. M. Peenen, P. Roelse, Z. Tassink, G. Spijkersboer.

AFDELING ARNEMUIDEN.

C. v. Hemert, A. la Soe, J. Allaard, P. van Belzen.

AFDELING WESTKAPELLE.

M. Huygens, K. Lous, mevr. D. Hollestele.

AFDELING KOUDEKERKE.

J. A. v. Kooten, mevr. v. Dierendonck, F. Berting, mevr. J. Clouting, W. Touw, mevr. W. Touw-Roos, P. J. de Potter, A. Oele, C. Puype, C. Meijer, S. Wielema, v. Maas, G. Potappel, C. Berting, J. Scheers, B. Fritz, C. Roelse, M. Vreke, C. Vaders, J. L. Dregmans, mr. D. H. van Doorn.

LIJST EXTRA ONDERSCHIEDINGEN. AFDELING MIDDELBURG.

C. Rozemond; Mevr. van Wijk; B. Volmer; M. Schot; Mevr. Kraak-Bax; Mevr. S. van Sluis; Mevr. de Jonge-Sasman, Amsterdam; Mevr. van de Pas; Mevr. Grool-Verkley; Mevr. van Kleet; L. A. Annot; Mevr. de Ridder; A. L. C. Kentin; C. A. Polderman; F. Nieuwenhuysen; Dr. J. C. B. Simons; G. I. A. Teerlink; A. S. Cornelisse; P. Kentin; M. Kraak; Mevr. Kentin-Koster; K. Grool; Mevr. van Visvliet; Mevr. Schout-Schoe; M. van den Berge; Mevr. Bos; W. Polderman; Mevr. van Roeyen; J. Boogaard; J. Helmich; Mevr. Westveer; J. Bruggeman; Mevr. Leynse; Mevr. van Beveren; Gasthuis; A. Koster; J. Poppe; C. Cornelisse; K. W. Snoop; Mevr. Verdaasdonk; Mevr. Geuse; Mevr. Peene; Mevr. Start; Mevr. Wiltman; J. Hubregtse; Mevr. van Roeyen; W. Cornelisse (posthuus); Mevr. van de Voorde; Mevr. de Boks; A. C. van Dalen; J. Hamelink; Mevr. A. M. Boone; R. Meursinghe Reijnders; J. de Voogd; N. C. van Oost; G. A. Baljeu; (P. Mieras staat op lijst van Afd. Axel); Mevr. de Ruyter-Timmermans.

AFDELING O.- EN W.-SOUBURG.

A. M. Peenen; P. Roelse; Z. Meerman-Tissink.

AFDELING VLISSINGEN.

J. W. Luwema; J. C. Janssen; L. Lippens; A. H. Kuyt, Rotterdam; F. Braat (posthuus); H. P. van Pamelan; Dr. M. Schreuder; Mevr. J. C. Wesseling-Prins; Afd. Vlissingen van de Ned. Ver. E.H.B.O.; J. Ardewijn; Mevr. Bos-de Wolf; P. Drever; Mevr. van Kalkeren; Mevr. Leydekker; Mevr. Sanderse-de Wolf; J. Walther; G. Braam; P. Nagtegaal; R. Kokelaar; Mevr. J. B. Sissingh-Eerland.

Maandagavond vond in „De Vergoeding“ te Middelburg de uitreiking plaats van de Rode Kruismedailles. In aanwezig hiervan kwamen:

AFDELING WESTKAPELLE.

M. Huygens, arts; K. Lous; Mevr. Dina Hollestele.

AFDELING KOUDEKERKE.

J. A. van Kooten; Mevr. van Dierendonck; Franciscus Berting; Johanna Clouting; W. Touw; Mevr. W. Touw-Roos; P. J. de Potter; A. Oele; C. Puype; C. Meijer; S. Wielema; v. Maas; G. Potappel; C. Berting; J. Scheers; B. Fritz; C. Roelse; M. Vreke; C. Vaders; J. L. Dregmans; Mr. D. H. van Doorn.

AFDELING MIDDELBURG.

Mr. J. M. Pilaar; Mevr. M. A. Tenninge-Bouwmeester; Mevr. W. C. den Hollander-Roseboom; Mevr. Rietveld-van Ingen; W. Fekema, arts van de Graaf; W. P. Janssen; S. Pauze; Th. A. de Vos; J. Grool-Heyne; G. Buddé; Mevr. A. Blokkeel; Mevr. A. M. Coppolles; Mevr. J. Jacobsse; Mevr. N. de Looft; Mevr. S. Provoost; A. Roose; Dr. A. M. Leunmans; de heren Baasie; v. d. Berge; Boddijl, A. Dobbelaar; P. C. Geidde; J. S. Maljaars; Mulle; Orel, J. C. Pauw; P. Pieterse; Sturm; A. de Vos; P. C. Visser; Willemboerde; Middelburgs Politiekorps; Mevr. B. Rietveld.

AFDELING O.- EN W.-SOUBURG.

F. Leenhouts; J. S. Bloos; A. F. Walraven; Ph. A. v. d. Velde; Mevr. J. J. Leenhouts-van Tatenhoven; dr. J. C. Huyman; S. Prins; J. H. Vink; A. M. J. de Kerk; A. Overbeek; P. Meyers; K. Schout; G. Heyman; J. Vos; P. B. v. Belzen; Zr. Meijers; J. Krilger; mevr. M. J. Ch. Verschuys; M. M. v. Gemert-de Hulin; mevr. A. P. Abrahamson; mevr. C. P. v. d. Meer; mevr. L. de Kok; mevr. Brasser; mevr. A. H. Stip; mevr. M. Suurmond; mevr. A. Landmeter; mevr. J. J. Feeters; P. Vink; W. Wit; A. Spijkersboer; H. Roos; A. Strubbe; G. Spijkersboer.

AFDELING ARNEMUIDEN.

C. v. Hemert; A. la Soe; J. Allaard; P. van Belzen; arts; J. Lous.

AFDELING VLISSINGEN.

Dr. H. J. Jans; R. J. Klijn; P. B. Meijers; J. C. v. Scheven; mevr. L. J. Jobse; Chr. Kokelaar; Mevr. Castelen-Boucherie; P. de Nooyer; Mevr. Koolwijk; Mevr. v. Gelderen-van Kempen; P. J. Castelen; J. P. v. d. Velde; W. Schouten de Jel; P. de Smit; A. Kooger; C. K. Koningsstein; P. v. d. Hof; A. C. v. Malland; J. M. Lammann; P. de Kok; W. Hilbert; mevr. Hilbert; H. B. Snoop; M. Volkers; J. Davidse; M. C. Koets; Suurmond; C. A. van Woolderen; Mevr. Jans-Bachold; N. C. J. v. Delft; Vlissingens Brandweerkorps.

(Afbeelding links: ZB, Krantenbank Zeeland, Provinciale Zeeuwse Courant 2 mei 1950 p.2)

(Afbeelding midden en rechts: ZB, Krantenbank Zeeland, Zeeuwsch Dagblad 3 mei 1950. p.2)

In 1950 krijgen veel vrijwilligers het herinneringskruis 1940-1945. De lijst van ontvangers staan gepubliceerd in twee verschillende kranten. Afdelingen kregen in de voorgaande jaren de gelegenheid om personen voor te dragen. Door de correspondentie is er een goed beeld ontstaan over de plaatselijke omstandigheden. Oost- en West-Souburg/Ritthem kan met Koudekerke vergeleken worden. Bij beide afdelingen is goed gewerkt en was het werk op zijn tijd vol gevaar geweest. In de oorlog heeft Arnemuiden nog geen Rode Kruis afdeling maar een EHBO vereniging. Sinds 26 oktober 1945 is ook hier een afdeling te vinden. De vier personen die voor de medaille in aanmerking komen hebben zich in de oorlogsjaren zeer verdienstelijk ingezet. Middelburg wordt genoemd om zijn organisatorisch vermogen en is in tegenstelling tot andere afdelingen aan weinig gevaar blootgesteld. Extra inzet deden ze bij de Sloedam, Nieuwland en Westkapelle. De afdeling van Vlissingen heeft onder de meest moeilijke omstandigheden haar werk gedaan. Veel hulp is er geweest van het brandweerkorps en het liefst wil de aanvrager iedereen een onderscheiding geven. Dokter Jens is samen met zijn vrouw voorgedragen voor een onderscheiding. Steeds als de stad werd bestookt door een bombardement wist hij waar hij moest zijn. In al die jaren kende hij zijn plek. Jens heeft onder de meest gevaarlijkste omstandigheden zijn werk verricht. Mevrouw Jens heeft haar man meermaals moeten missen in die jaren. Ondanks dat ze geen lid was, heeft ze veel voor het Rode Kruis betekend en haar man ondersteund daar waar mogelijk. Daarom komt ze in de lijst voor. Andere betrokken artsen zijn o.a. M. Huygens - Westkapelle, J.A. van Kooten - Koudekerke, J.S. Bloos en J.C. Huisman beiden uit Oost-Souburg.

In het Haagse hoofdkantoor van het Rode Kruis aan de Prinsessegracht 27 is na de oorlog een plaquette geplaatst, ter nagedachtenis aan de omgekomen vrijwilligers tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Nadat deze locatie is ingeruild voor een kantoorpand aan het Leeghwaterplein in Den Haag bleef de plaquette achter aan de Prinsessegracht. De gedachte was toen dat het bij de historie van dat pand hoorde. In het nieuwe onderkomen komt een moderne variant te hangen

In 2018 verhuist het Rode Kruis naar de Anna van Saksenlaan 50 in Den Haag. Geheel in stijl is de moderne plaquette achtergebleven in het pand aan het Leeghwaterplein. Iedereen die nu binnen stapt ziet gelijk achter de ontvangstbalie de betekenis van het Rode Kruis embleem. Met daaronder de namen van alle omgekomen Nederlandse hulpverleners sinds 1870.

(foto's: Ton Tielen, Nederlandse Rode Kruis Den Haag)

Leintje Jacoba Jobse ontvangt op 18 juli 1947 de Florence Nightingale-medaille. Dit vanwege haar verdienste en plichtsbesef jegens het Rode Kruis. Sinds 1914 is ze hiervoor al actief. Tijdens de oorlog heeft Jobse op verschillende locaties gewerkt. In het noodziekenhuisje van Zoutelande of Zeehospitium Zonneveld in Oostkapelle. Maar ook deed ze de wekelijkse begeleiding van kinderen uit Vlissingen die per trein geëvacueerd werden naar Oud-Gastel. Tijdens de bevrijding van Vlissingen werkt ze in het Arsenaal en helpt ze bij de opvang van ongeveer 2500 vluchtelingen. De bijzondere medaille wordt haar overhandigd door Prinses Juliana én tevens de voorzitter van het Nederlandse Rode Kruis.

(foto: ZB, documentatiemap met biografie gegevens Leintje Jacoba Jobse, Zeeuws Documentatiecentrum Middelburg)

Op 6 juni 1983 overlijdt mevrouw Jobse in Vlissingen op 94-jarige leeftijd. In de tussenliggende jaren heeft zij de Eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau ontvangen en is ze benoemd tot Erelid van het Nederlandse Rode Kruis.

<https://www.fni.nl/florence-nightingale-medaille>

Een groter contrast dan tussen de twee levens van Jobse en Peereboom is niet denkbaar. Max Peereboom wordt tijdens de Tweede Wereldoorlog door zijn Joodse afkomst buitengesloten van de maatschappij. Ook bij het Rode Kruis zijn Joden niet meer welkom. Het hoofdbestuur van het Nederlandse Rode Kruis stuurt op 29 oktober 1941 een brief naar de plaatselijke afdelingen. *"Dientengevolge kunnen met ingang van 1 november 1941 op grond van artikel 1 sub 1) Joden niet meer "lid" zijn van het Nederlandsche Roode Kruis en op grond van artikel 1 sub 3) evenmin als helpster, als lid van de transportcolonne of in welke functies of hoedanigheid dan ook "werkzaam" zijn voor het Nederlandsche Roode Kruis."* Onder druk en met te weinig daadkracht volgt het hoofdbestuur hiermee de lijn van de Duitsers en ondertekenen de ariërverklaring. Hiermee schenden de bestuursleden de eigen grondbeginselen van oprichter Henry Dunant. Tot op de dag van vandaag is dit een ernstig verwijt aan het Rode Kruis en daarom is deze bladzijde zwart omrand.

Max verlaat in de oorlog Vlissingen en keert samen met zijn vrouw en dochttertje terug naar Amsterdam. Daar wordt het gezin op 21 september 1941 nog verblijd met een zoon en broertje. Nog geen jaar later, 7 september 1942, worden ze vermoord in concentratiekamp Auschwitz.

Het gezin Peereboom is niet vergeten. Hun namen keerden op 22 maart 2016 zichtbaar terug in Vlissingen. Hier staan ze met nog zesendertig andere Joodse Vlissingers die omkwamen in concentratiekampen vermeld op het Joods Monument aan de Vlissingse Groene Boulevard.

Peereboom-geb. Prins, Anna 11-07-1913, Peereboom, Flora, 16-12-1938, Peereboom, Jacques Franklin 21-09-1941, Peereboom, Marcus 19-12-1911, allen Auschwitz 07-09-1942. (foto: Bianca van Duin)

*"Zo zal de naam van de gestorvenen
niet uitgeroeid worden
uit de poort zijner woonplaats
U zijt heden getuigen"*

Ruth 4 vers 10

<https://www.tracesofwar.nl/sights/83686/Joods-Oorlogsmonument-Vlissingen.htm>

In de PZC van 23 februari 2019 heeft bij de rubriek *Lezers helpen Lezers* een oproepje gestaan. Hierin zochten wij naar familieleden van Franciscus Braat en Wilhelmus Johannes Cornelisse, om zich te melden bij vermelde contactpersoon. Nadien hebben drie familieleden van Braat zich gemeld. Allen hebben oom Frans nooit gekend. Vanuit de familie Cornelisse komt weliswaar geen reactie, maar deze is wel gevonden. Daarbij bood een zoektocht via via op internet de helpende hand. In het buitenland woont een nichtje. Ook zij heeft haar oom nooit gekend. Wel is ze bekend met het Rode Kruis, want haar vader was net als zijn broer ook bij het Middelburgse Rode Kruis actief.

Verder mailde nog de heer A. Wattel. Zijn schoonvader, Jacobus Maljaars, is eveneens actief geweest bij het Rode Kruis. Maljaars werkte in de oorlog bij de Koninklijke Maatschappij De Schelde. Wattel heeft vijf foto's aan ons beschikbaar gesteld. De overige vier foto's kunt u binnenkort zien tijdens de expositie van het Walcherse Rode Kruis in het oude Brandspuithuis van Serooskerke (W).

Vanaf links: R. Batten, onbekend persoon, Jacobus Maljaars.
(foto: Uit de collectie van dhr. A. Wattel)

Op zaterdag 4 mei 2019 staat de jubileumgroep van het Rode Kruis afdeling Walcheren stil bij alle Nederlandse oorlogsslachtoffers. Wij doen dat op twee verschillende locaties. Het zijn de gewezen woonplaatsen van Wim Cornelisse en Frans Braat, Middelburg en Vlissingen.

Heeft u belangstelling om bij een van de herdenkingen aanwezig te zijn? Uw aanwezigheid wordt bijzonder op prijs gesteld.

Aanwezig vanuit de jubileumgroep:

Middelburg: Tannie de Meulmeester en Anderd van den Bosse
Vlissingen: Ronnie Hamers en Bianca van Duin

Namens het bestuur:

Middelburg: André van Moolenbroek
Vlissingen: Gerda de Gans

De twee herdenkingskransen die dan gelegd gaan worden zijn opgemaakt met rood-witte bloemen en staan symbool voor de kleuren van het Rode Kruis. Hieraan komen per krans twee rood-wit-blauw linten. De tekst wordt gelezen van boven naar beneden, met het hoofd op de linkerschouder en loopt de tekst van onder naar boven. Voor de Nationale Herdenking op de Dam in Amsterdam is zelfs een krans- en lintprotocol.

<https://www.4en5mei.nl/herdenken-en-vieren/voor-organisatoren/herdenking-organiseren/kransen-en-bloemen>

Programma Middelburg:

19:00 uur – 19:30 uur Vesperdienst in de Nieuwe Kerk door City Pastoraat
Locatie: Onder de Toren 1

Herdenking Abdijplein:

19:40 uur Start ceremonie

Voordragen van gedichten door:
Parel Bun van Stedelijke Scholengemeenschap Nehalennia.
Max Huijsen van Scalda.
Stadsdichter Anna de Bruyckere.

Samenzang: 'Blijf bij ons Heer'
Toespraak door burgemeester mr. H.M. Bergmann
20:00 uur 2 minuten stilte
20:02 uur Samenzang: Wilhelmus couplet 1 en 6

Kranslegging gevolgd door een Lament ter nagedachtenis aan de doden.

De plechtigheid wordt afgesloten met een defilé welke geopend wordt door Commissaris van de Koning Han Polman en burgemeester Bergmann, gevolgd door de kransleggers en Scouting Middelburg.

Zang en Muzikale ondersteuning: Koninklijke Oratorium Vereniging, Christelijke Brassband Middelburg en Inter Scaldis Pipes and Drums

Programma Vlissingen:

19:00 uur - 19:30 uur Oecumenische herdenkingsdienst door de Raad van Kerken.

Locatie: Uitvaartcentrum Overtoom-Groen, Van Dishoeckstraat 620 Vlissingen.

(de begraafplaats is dan via het hek aan de achterkant van het uitvaartcentrum te bereiken)

Herdenking Noorderbegraafplaats, President Rooseveltlaan 766 in Vlissingen

19:45 uur Start muziek onder leiding van Koninklijke Harmonie Ons Genoegen

19:59 uur Spelen Taptoe

20:00 uur 2 minuten stilte

20:02 uur Zingen Wilhelmus couplet 1 en 6

Aansluitend:

Toespraak door burgemeester drs. A.R.B van den Tillaar

Voordragen gedichten door de scholieren Femke Labeur en Daniel Huijsman

Krans- en bloemlegging bij het moment van de Tweede Wereldoorlog

Kransleggingen bij diverse monument op de begraafplaats.

Bij de herdenking in Vlissingen zal er nog extra aandacht zijn voor Frans Braat. Op 4 mei krijgen meerdere oorlogsslachtoffers door middel van persoonlijke foto's en verhalen letterlijk een gezicht. Hetzelfde idee van de jubileumgroep sluit namelijk naadloos aan bij het project 'Faces to Graves' van de gemeente Vlissingen vanwege het themajaar 75 jaar Slag om de Schelde. De tekst voor het informatiebordje is gemaakt door Bianca van Duin. Onder het motto 'voor een rode kruiser, door een rode kruiser'. Familieleden van Frans Braat hebben toestemming gegeven om de foto ook hiervoor te gebruiken. Het is te zien op het grasveld links van het monument ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

Met grote dank aan:

Beeldredactie/Persafdeling van het Nederlandse Rode Kruis in Den Haag

De heer A. Wattel

De Persgroep Nederland

Familie Braat

Familie Cornelisse

Gemeentearchief Vlissingen

Gemeente Middelburg

Gemeente Vlissingen

Zeeuws Archief in Middelburg

ZB, Planbureau en Bibliotheek van Zeeland in Middelburg, Redactie Beeldbank Zeeland en

Krantenbank Zeeland

Gebruikte bronnen:

Gemeentearchief Vlissingen inv.nr. 535

Grüter, R. (2017). *Kwesties van leven en dood: het Nederlandse Rode Kruis in de Tweede Wereldoorlog*. Amsterdam, Nederland: Uitgeverij Balans.

Huiskes, G., & Kroef, R. (1992). *Het Rode Kruis en Zeeland, 125 jaar Rode Kruis De Zeeuwse Afdelingen*. Kruiningen: Drukkerij Van der Peyl.

Jens, H., *Vlissingen 1940-1945*

Korteweg, A. (1948). *Oorlog aan de Schelde* (2e ed.). Middelburg: Firma G.W. Den Boer.

Van Liempt, A., Kooten, M., & Het Nederlandse Rode Kruis. (2017). *Hier om te helpen: 150 jaar Nederlandse Rode Kruis*. Amsterdam, Nederland: Uitgeverij Balans.

Zeeuws Archief inv.nr. 213

VRJHEID
SPREEKT
NIET VOOR
ZICH

GEEF VRJHEID DOOR

<https://www.rodekruis.nl>

<https://www.facebook.com/rodekruiswalcheren>

<https://www.facebook.com/rkstudentendeskzeeland/>